

VYBRANÁ TÉMATA

13/2010

Federální parlamentní volby v Belgii 2010

Bc. Martin Kuta

srpen 2010

Obsah:

<u>Základní charakteristiky ústavního a politického systému</u>	3
<u>Stranický systém a hlavní politické strany</u>	4
<u>Parlamentní volby 2010 – volební kampaň a výsledky</u>	7
<u>Zdroje</u>	9

Základní charakteristiky ústavního a politického systému

Belgické království je federalizovanou parlamentní monarchií. Ústavu, jež je dodnes platná, přijalo ústavodárné shromáždění v roce 1831. Poslední významné ústavní změny, tj. federalizační změny, byly přijaty na přelomu 80. a 90. let 20. století. Federální struktura Belgického království se vyznačuje specifickými rysy. Federaci tvoří šest částí (tři regiony vytvořené na geografickém základě a tři komunity vytvořené na jazykově-kulturním základě). Jedná se o Vlámský region, Valonský region a region Brusel-Hlavní město a komunity Vlámská jazyková komunita, Frankofonní jazyková komunita a Germanofonní jazyková komunita. Každá jednotka federace má svou přímo volenou legislativní moc a z ní vzešlou moc exekutivní¹.

Panovníkem je v současnosti Albert II.² Ačkoli ústava pojímá vládu jako poradní orgán krále, je role monarchy v belgickém politickém systému spíše symbolická. Král nemůže vystupovat proti faktickému suverénu – lidu – a jeho vůli vyjádřené parlamentní většinou ustavenou na základě voleb³. Ústavní uspořádání nicméně z krále vytváří spojovací článek mezi jednotlivými segmenty společnosti (jazykovými komunitami), proto se král někdy též označuje jako jediný Belgičan, jeho oficiální titulatura zní Jeho veličenstvo král Belgičanů⁴.

Panovník jako formálně nejvyšší představitel výkonné moci vládne prostřednictvím premiéra a jeho vlády, která je závislá na parlamentní většině. Za všechny kroky panovníka odpovídá spolupodpisem premiér nebo jiný člen vlády. Výrazně se tím snižuje autonomie panovníka v ústavním systému. Politickou odpovědnost a reálnou moc tak získává vláda, respektive prostřednictvím institutu vyslovení důvěry/nedůvěry parlament. Belgický panovník nicméně disponuje mnohem většími pravomocemi než ostatní evropští monarchové⁵. Jedná se především o možnost zákonodárné iniciativy, možnost vyslovení svého názoru přes vládu a pravomoc rozpustit parlament v případě, že ten vyslovil nedůvěru vládě a panovníkovi nenavrhł jiného kandidáta na předsedu vlády.

Výkonná moc náleží premiérovi a jeho vládě. Premiéra jmenuje zcela dle své vůle panovník a pověřil ho sestavením vlády. Vláda je následně povinna předstoupit se svým programem před obě komory parlamenty, přičemž po diskusi o programu hlasuje pouze dolní komora, kde je pro schválení programu, tedy faktické vyslovení důvěry, potřebná absolutní většina poslanců. Stejně tak vyslovení nedůvěry je v kompetenci pouze dolní komory parlamentu, jelikož podle ústavy jsou ministři odpovědní Poslanecké sněmovně⁶. Jestliže vláda podporu parlamentu ztratí, premiér musí podat demisi. Rozhodnutí o dalším vývoji je zcela v rukách panovníka – panovník může demisi přijmout, může ji však odmítnout a nechat vládu vládnout dál, může pověřit nového premiéra sestavením

¹ Dochází nicméně ke splývání některých institucí. V případě Vlámského regionu a Vlámské jazykové komunity z důvodu překrytí rozmístění vlámsky hovořícího obyvatelstva s geograficky vymezeným vlámským regionem existuje pouze jedna Vlámská rada (legislativní orgán) a vláda.

² Nástupnictví na belgický trůn připadá od vzniku samostatné Belgie v první polovině 19. století dynastii Sasko-Kobursko-Gothajské. Stejná dynastie de facto vládne ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku. K tomu viz: The Belgian Monarchy: History. Dostupný z WWW: <<http://www.monarchie.be/history>>.

³ ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Říchová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 23.

⁴The Belgian Monarchy: Royal Family. Dostupný z WWW: <<http://www.monarchie.be/royal-family>>.

⁵ ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Říchová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 23.

vlády, případně může i rozpustit parlament. Provázání panovníka s vládou v rámci výkonné moci vyjadřuje i to, že získáním důvěry se vláda formálně stává poradním orgánem panovníka, fakticky však odpovídá za provádění politiky státu. Právo zákonodárné iniciativy vláda získala v 70. letech 20. století⁷.

Zákonodárnou moc v Belgickém království (tedy na federální úrovni) drží ve svých rukou dvoukomorový parlament. Zatímco dolní komora – Poslanecká sněmovna (150 poslanců) – představuje zástupce zvolené přímo na geografickém principu, horní komora – Senát (71 senátorů, z toho 40 volených přímo a 31 nepřímo) – reprezentuje spíše zájmy jednotlivých jazykových skupin ve společnosti. Obě komory mají právo zákonodárné iniciativy. Pořadí přijímání zákonů v jednotlivých komorách neexistuje, platí pouze, že finanční a rozpočtové zákony musejí být nejprve schváleny Sněmovnou. Snaha o zefektivnění práce obou komor vedla k vytvoření tzv. konference předsedů: pravidelně se scházejí předsedové obou komor se svými předchůdci, zástupci všech politických stran přítomných v parlamentu a premiérem⁸.

Volby do obou komor probíhají pravidelně každé čtyři roky ve stejný okamžik. I v situaci, kdy panovník rozpustí Sněmovnu, protože ta vyslovila vládě nedůvěru a nenavrhla panovníkovi nového kandidáta na post premiéra, rozpouští se i Senát. Pro volby do obou komor parlamentu se uplatňuje poměrný volební systém s využitím kandidátních listin. Povinná účast ve volbách vede k tradičně vysoké účasti voličů. 150 poslaneckých mandátů se rozděluje v 11 volebních obvodech, do každého volebního obvodu se mandáty přidělují podle počtu obyvatel. K přepočtu se používá D'Hondtova metoda volebního dělitele. Do skrutinia jsou vpuštěny ty strany, které překročily pětiprocentní uzavírací klauzuli na úrovni volebního obvodu⁹. Do horní komory se volí pouze 40 senátorů, zbytek je jmenován zastupitelstvy jazykových komunit a kooptován zvolenými senátory. Voliči volí de facto ve dvou volebních obvodech poměrně pomocí D'Hondtovy metody volebního dělitele 25 vlámských a 15 valonských senátorů.

Stranický systém a hlavní politické strany

V belgickém stranickém systému došlo od konce 60. let 20. století k faktickému rozdělení a vzniku paralelních stranických systémů. Rozpadem do té doby jednotných stran na vlámské a valonské frakce vznikly tzv. stranické bloky. Již od vzniku samostatné Belgie na významu nabyly strany katolické, socialistické a liberální. Tyto bloky existují do dnes a bývají označovány za tzv. tradiční

⁶ Čl. 101 Belgické ústavy. Anglický překlad ústavy dostupný z WWW:

<http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/publications/constitution/grondwetEN.pdf>.

⁷ ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Řichová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 29.

⁸ ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Řichová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 29.

⁹ Výjimku tvoří volební obvody Brusel-Hal-Vilvoorde a Lovaň a Valonský Brabant. V těchto dvou volebních obvodech ve Vlámském regionu žije značné množství Valonů, a tak aby byla zajištěna jejich reprezentace, neuplatňuje se zde pětiprocentní klauzule. Strany mohou v tomto obvodu obsazovat získaná poslanecká křesla kandidáty ze všech ostatních kandidátek. Zvolení poslanci si až při skládání poslaneckého slibu zvolí, jakou jazykovou komunitu budou zastupovat složením slibu v daném jazyce.

ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Řichová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 40.

politické strany. Novum přinesla debata o federalizaci země, respektive její rozdělení – vstup národnostně vymezených a extrémně nacionalistických stran v obou jazykových segmentech.

Díky rozdělenému stranickému systému a značně proporčnímu volebnímu systému vstupuje do parlamentu relativně velké množství politických stran (např. ve volbách 2010 to bylo 12 stranických subjektů). Strany tak musejí pro sestavení vlády vytvářet koalice.

V následující části jsou stručně charakterizovány hlavní politické strany podle jejich umístění v parlamentních volbách v červnu 2010.

Nová vlámská aliance (*Nieuw-Vlaamse Alliantie*, N-VA) se definuje jako strana hájící vlámské národní zájmy. Vznik strany je spojen s radikalizací vlámské politiky. Z původního Lidového svazu (*Volksunie*), který se zformoval v první polovině 50. let 20. století, se postupně odtrhl radikální Vlámský blok (Vlámský zájem). Za dnešního umírněnějšího pokračovatele Lidové unie se považuje právě Nová vlámská aliance. Dodnes zaujímá rozhodující pozici ve vlámské politice. Strana se od počátku orientovala na všechny skupiny obyvatel ve Flandrech, za svůj cíl si stanovila vlámskou autonomii. Tento požadavek se postupně změnil ve snahu vytvořit samostatný vlámský národní stát¹⁰. Strana v roce 2008 přistoupila na spolupráci s Vlámskou stranou křesťanských demokratů a podílela se na vládní koalici na federální úrovni. N-VA má své zástupce v Senátu, ve vlámských autonomních orgánech, včetně vlámské vlády, a v Evropském parlamentu, kde zasedají ve skupině Zelených/Evropské svobodné alianci (Greens/EFA). Předsedou strany je Bart De Wever.

Socialistická strana (*Parti Socialisti*, PS) dnes představuje valonskou část socialistického bloku. Jednotná socialistická strana se formálně rozpadla na konci 70. let 20. století. Jedná se o standardní umírněnou sociálně demokratickou stranu, která do svého programu zahrnuje požadavek rozšířené autonomie jednotlivých částí Belgie. Současným předsedou je Elio Di Rupo. Strana v Evropském parlamentu zasedá ve frakci socialistů (S&D).

Vlámská strana křesťanských demokratů (*Christendemokratisch & Vlaams*, CD&V) má z historického hlediska významný podíl na federalizaci Belgie. Byla to právě tato strana, která na přelomu 70. a 80. let usilovala o postupnou federalizaci země. S federalizací země si strana od počátku 90. let upevnila své mocenské postavení. Na vládě se podílela až do roku 1999, kdy byla vystřídána liberálním blokem. Po roce 2003 strana vytvořila alianci s N-VA. Po vítězných volbách v roce 2007 strana sestavovala vládní koalici. V čele této koalice se kromě současného premiéra Yvese Letermeho vystřídal i následný předseda Evropské rady Herman Van Rompuy. Ačkoli strana představuje tradiční politickou sílu v Belgii, během vládnutí Yvese Letermeho (2007-2008 a od listopadu 2009 do dubna 2010) se několikrát hovořilo o možném rozdělení země¹¹. Předsedkyní strany je Marianne Thyssenová. Strana v Evropském parlamentu zasedá ve skupině Evropské lidové strany (EPP).

Reformní hnutí (*Mouvement Réformateur*, MR) je stranou liberálního bloku ve Valonsku. Původní liberálové vznikli již v roce 1846. V současnosti strana v sobě zahrnuje několik odnoží: regionální valonskou Frankofonní demokratickou frontu (FDF), Občanské hnutí pro změnu (MCC, opět z Valonska) a stranu německy hovořící komunity Stranu svobody a pokroku. Strana se profiluje jako

¹⁰ New Flemish Alliance. Official Websites. Dostupný z WWW: <<http://www.n-va.be/english>>.

¹¹ Euractiv.com. Leterme nahradí Van Rompuyho v čele belgické vlády [cit. 23. 7. 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/evropske-volby-2009/clanek/leterme-nahradi-van-rompuyho-v-cele-belgicke-vlady-006783>>.

liberální, po vzoru vlámské liberální VLD však do svého programu přijala prvky liberalismu tzv. třetí cesty (větší státní zásahy do tržní ekonomiky, zajištění základních sociálních standardů, atp.). V Evropském parlamentu strana zasedá ve skupině Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE). Předsedou strany je Didier Reynders.

Alternativní socialistická strana (*Socialistische Partij Anders*, SP.A). Vlámská mutace sociálně demokratického bloku byla po rozdělení stranického systému ostatními stranami nucena profilovat se více národnostně. Značné zastoupení katolíků ve členské základně dovedlo stranu ke spojení s Křesťanskou lidovou stranou, čímž vznikla strana SP.A. Strana se po volbách v roce 2003 stala druhou nejsilnější stranou ve Flandrech. SP.A se profiluje jako sociálně demokratická strana třetí cesty. Současnou předsedkyní je Caroline Gennezová, v Evropském parlamentu je strana součástí skupiny S&D.

Vlámští liberálové a demokraté (*Open Vlaamse Liberalen en Democraten*, Open VLD) se v letech 1999 až 2007 účastnili vlády. Stalo se tak poprvé po druhé světové válce, kdy se liberálové do vládní koalice dostali. Strana se v poslední dekádě posunula od klasického liberalismu k liberalismu tzv. třetí cesty, tedy k prosazování větší aktivity státu v sociálních záležitostech. V roce 1995 kandidovali liberálové se sloganem „za nezávislé Flandry“ ve federalizované Belgii¹². V Evropském parlamentu vlámští liberální zástupci zasedají ve skupině Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE). Předsedou je Alexander de Croo.

Vlámský zájem (*Vlaams Belang*, VB) představuje radikální separatistickou stranu. Sama se vymezuje jako konzervativní. Strana se snaží o dosažení vlámské nezávislosti a vyhlášení republiky v rámci Evropské unie. Tohoto výsledku se strana nicméně snaží dosáhnout pokojnou cestou podle zásad parlamentní demokracie¹³. Strana se staví proti přistěhovalectví, svůj nacionalismus dává najevo především snahou o ochranu vlámského národa kulturně a politicky. Ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 strana zvolila dva poslance, kteří v EP působí jako nezařazení. Předsedou je Bruno Valkeniers.

Humanistické demokratické centrum (*Centre Démocrate Humaniste*, CDH) je valonskou frakcí původního křesťanskodemokratického bloku. Volební výsledky této strany v posledních deseti letech signalizují značný odliv voličské podpory¹⁴. Strana byla součástí vládní koalice Yvese Letermeho vzniklé v roce 2008. V Evropském parlamentu strana zasedá v Evropské lidové straně (EPP), předsedou strany je Joelle Milquet.

Strany zelených (valonská *Ecolo*, vlámská *Groen!*) se etablovaly v belgickém politickém systému nedávno. Díky svým programům zaměřeným zejména na ochranu životního prostředí se nicméně staly důležitými koaličními partnery na federální úrovni. Valonská strana se účastnila vládní koalice sestavované po roce 2003 vlámskými demokraty G. Verhofstadta. V Evropském parlamentu obě strany zasedají ve skupině Zelených/Evropské svobodné alianci (Greens/EFA).

¹² KUNC, Jirí. Stranické systémy v re/konstrukci. *Politologická revue* 1, červen 1996, str. 13.

¹³ VlaamsBelang.org. [cit. 26. 7. 2010] Dostupný z WWW: <<http://www.vlaamsbelang.org/56/>>.

¹⁴ Strana letos získala necelých 6 % hlasů, podobných výsledků strana dosáhla v letech 1999, 2003, 2007. Srov. ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Říchová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 47.

Na sestupu ve srovnání s minulými parlamentními volbami jsou populistické strany. Vlámská strana **Lijst Dedecker** (LDD), nazývaná též stranou Obyčejného rozumu, vzniklá odtržením od N-VA získala pouze jeden mandát ve federálním parlamentu. Tato strana nicméně má jednoho zástupce v Evropském parlamentu, který působí ve skupině Evropských konzervativců a reformistů (ECR). Lídrem strany je Jean-Marie Dedecker. Parlamentní stranou s jedním získaným mandátem se stala též **Lidová strana** (*Parti Populaire*, PP), jež se snaží stavět do pozice celobelgické strany, ačkoli její kořeny sahají k valonské MR. Strana se profiluje jako středopracíková.

Parlamentní volby 2010 – volební kampaň a výsledky

Volby v červnu 2010 byly předčasné, funkční období parlamentu mělo skončit až v roce 2011. Premiér Yves Leterme dal svou funkci k dispozici na konci dubna poté, co se opět vyostřily spory mezi jednotlivými jazykovými skupinami ve společnosti. Ačkoli belgický král není z ústavy povinen demisi přijmout a během právě skončeného volebního období tak několikrát učinil, v případě druhé Letermeho koaliční vlády demisi přijal a vyhlásil předčasné volby na červen. Tento poměrně brzký termín lze chápat jako snahu krále o co nejrychlejší vyřešení vnitropolitické situace před červencovým začátkem belgického předsednictví Rady Evropské unie.

Jablkem sváru se stalo vyřešení otázky frankofonních obyvatel žijících na předměstí hlavního města Bruselu, tedy ve vlámském regionu (tato oblast se označuje jako Brusel-Hal-Vilvoorde). Jednalo se především o volební právo Valonů v tomto regionu. Vlámové obývající tento prostor chtějí kruh kolem hlavního města rozdělit podle národnostního klíče. Zatímco ve vlámské části země převažuje vliv jazykové Komunity (rozložení vlámsky mluvících obyvatel se shoduje s geografickým vymezením vlámského regionu), ve valonské části převažují Regiony (Valonsko a Brusel-Hlavní město)¹⁵. Kdyby došlo k rozdělení regionu, oblasti obývané Vlámky by připadly k Flandrům, které okolí Bruselu obklopují, zatímco oblasti obývané Valony by musely pravděpodobně vytvořit nový region. Došlo by tak k další fragmentaci valonského segmentu na úrovni celého státu. Právě vyřešení tohoto problému se stalo osudným vládě Y. Letermeho. Podle koaliční strany Open VLD se na vládní úrovni problém oblasti Brusel-Hal-Vilvoorde řešil nedostatečně a v reakci na to strana z koalice vystoupila. Tím se koalice začala drobit a premiér následně nabídl králi demisi¹⁶.

V předvolební kampani sehrála svou roli také ekonomická situace. Zadlužení země se za posledních dvanáct měsíců dostalo na hodnotu 100 % hrubého domácího produktu. Tato hodnota dělá z Belgie třetí nejzadluženější zemi eurozóny¹⁷. Ekonomické problémy nahrávají spíše vlámským separatistům – podle nich bohatší a ekonomicky výkonnější Flandry platí na svůj úkor rozvoj chudšího Valonska.

¹⁵ Jedná se především o rozptýlení frankofonního obyvatelstva do dvou regionů. Mezi těmito dvěma frankofonními skupinami obyvatel se navíc rozevírají nůžky v sociálně politickém významu, a dochází tak k politickému odcizení. Projevem toho je postupný vznik - vedle valonského stranického systému - i frankofonně-bruselského stranického systému (viz strana MR a FDF). Strany se nicméně snaží tento rozpor mezi jednotlivými skupinami překonat vytvořením stálých aliancí – FDF jako bruselská součást MR. Více k divergenci skupin valonského obyvatelstva viz KUNC, Jiří. Stranické systémy v re/konstruaci. *Politologická revue* 1, červen 1996, str. 10.

¹⁶ IDNES.CZ. Vlámové a Valoni jsou na ostří nože. Zoufalý premiér nabídl demisi. [cit. 26. 7. 2010]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/vlamove-a-valoni-jsou-na-ostri-noze-zoufaly-premier-nabidl-demisi-p9i-zahranicni.asp?c=A100422_154933_zahranicni_btw>.

¹⁷ BBC News. Belgium's Separatists make big election gains. [cit. 27. 7. 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.bbc.co.uk/news/10303179>>.

Ačkoli je volební účast v Belgii pro občany povinná (v případě neúčasti se uděluje pokuta ve výši 55 eur), v červnových volbách přišlo volit necelých 88 % oprávněných voličů. Volby vyhrála vlámská strana Nová vlámská aliance (N-VA) se ziskem 17,4 %. Cílem strany je posilovat postavení regionů. To by v konečném důsledku mohlo vést až k rozpadu Belgie na dva samostatné státní celky. Ve spojení s dalšími separatistickými vlámskými stranami se tento scénář nejeví nereálně. Většina obyvatel Belgie si nicméně rozpad nepřeje¹⁸, tito voliči však svoje hlasy rozdělují mezi zavedené systémové strany. Nedochozí tak k jasné koncentraci voličů v jedné „pro-belgické“ straně, jako se tomu stalo u N-VA.

Král Albert II. pověřil předsedu vítězné strany N-VA Barta De Wevera vedením povolebních vyjednávání¹⁹. Těsně po volbách se uvažovalo o předsedovi valonské Socialistické strany (PS) Eliu Di Rupovi jako o případném budoucím premiérovi, poprvé od roku 1974 by se jednalo o francouzsky mluvícího premiéra. Jeho budoucí vláda by se však měla opírat o formát dohody předjednané Bartem De Weverem²⁰. Dále se uvažovalo o tom, že by se nová Di Rupova koalice měla skládat z většího množství stran, tím by se snížil vliv vlámských separatistů na fungování koalice a jejich rétorika by se umírnila. V průběhu července vedl Di Rupo dvoustranná jednání s potenciálními koaličními partnery, na konci července se sešli zástupci stran na společném jednání²¹. Na konci července požádal Di Rupo krále o prodloužení časové lhůty, v níž se má pokusit sestavit vládu, do půlky srpna. Během jednání se jednotliví účastníci z obou jazykových segmentů shodli, že je potřeba hlubší státní reforma²².

Během procesu sestavování je pověřeným premiérem Y. Leterme. Leterme také předsedá rotujícímu belgickému předsednictví Evropské unie.

¹⁸ IDNES.CZ. Rozpadne se Belgie? Separatisté hlásí velký úspěch. [cit. 26. 7. 2010]. Dostupný z WWW: http://zpravy.idnes.cz/rozpadne-se-belgie-separatiste-hlasi-velky-uspech-fsf-/zahranicni.asp?c=A100613_161120_zahranicni_jw

¹⁹ De Wever se nestal jmenovaným premiérem, v belgickém politickém systému existuje neformální funkce prostředníka, který má za úkol předjednat případnou vládní koalici. K tomu blíže viz ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Říchová, B. (ed.): *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 25-26.

²⁰ Falndersnews.be. De Wever ends first part of his milion. [cit. 27. 7. 2010]. Dostupný z WWW: <http://www.deredactie.be/cm/vrtnieuws.english/news/1.816364>.

²¹ Jednání se účastnili křesťanskodemokratičtí zástupci z obou komunit, socialisté, zelení a vlámských nacionalisté. Flandersnews.be. Di Rupo hosts seven party talks. [cit. 27. 7. 2010]. Dostupný z WWW: http://www.deredactie.be/cm/vrtnieuws.english/news/100725_Di_Rupo_talks.

²² Falndersnews.be. Di Rupo: „Reconcile the irreconcilable“. [cit. 2. 8. 2010]. Dostupný z WWW: http://www.deredactie.be/cm/vrtnieuws.english/news/100731_DiRupo_pressco.

Výsledky federální parlamentních voleb 2010

Strana	Poslanecká sněmovna		Senát	
	Podíl hlasů (v %)	Počet mandátů	Podíl hlasů (v %)	Počet mandátů
N-VA	17,40	27	19,61	9
PS	13,70	26	13,62	7
CD&V	10,85	17	9,99	4
MR	9,28	18	9,27	4
SP.A	9,24	13	9,48	4
Open VLD	8,64	13	8,24	4
VB	7,76	12	7,60	3
CDH	5,52	9	5,13	2
Ecolo	4,80	8	5,46	2
Groen	4,38	5	3,89	1
Lijst Dedecker	2,31	1	2,02	0
PP	1,29	1	1,53	0

Zdroj: Federal Public Service Home Affairs, <http://www.polling2010.belgium.be/en/index.html>

Zdroje

Belgická ústava. Anglický překlad dostupný z WWW:

<http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/publications/constitution/grondwetEN.pdf>

KUNC, Jiří. Stranické systémy v re/konstrukci. *Politologická revue* 1, červen 1996, str. 4-26.

ŘÍCHOVÁ, B. Belgické království: Od unitarismu k federaci s otazníkem. In: Říchová, B. (ed.) *Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009, str. 14-57.

The Belgian Monarchy: History. Dostupný z WWW: <<http://www.monarchie.be/history>>

Webové portály politických stran

Zpravodajské portály